

PISMO DEDU

Sergej Jesenin

Zapustil sem
svoj rodni kraj.
Moj dragi ded! Glej, spet ti pišem.
Pozdravljen ti in domačija!
Pri vas pod okni
burja s snegom pleše zdaj,
in v dimniku zateglo
tuli in zavija,

kot da pod streho
se podi hudičev sto.
In ko vso noč ne spiš
in trzaš z nogo, te zamiče,
da bi ogrnil kamižolo,
burkle vzel v rokó,
pod streho planil
ter premlatil vse hudiče.

Ganljiva ti naiynost
duše neskažene!
Ni te zastonj praded
za ovsá dve, tri mere
pošiljal k mežnarju
v zaselje zapuščeno,
da si učil se
»očenaša« in »vere«.

Dobremu konju
je odprta dobra paša.
To kaže mu ljubezen pravo.
In ko si svojo vest
izprašal,
začel si svoje učenosti
vtepati še vnuku v glavo.

A tvojih naukov vnuk
ni mogel razumeti,
na tvojo žalost
je na tuje šel od hiše.

Po tvojem zdaj kot vagabund
potepa se po sveti
in nepotrebne,
puhle pesmi piše.

Ti praviš, da me, tepeca, mesto
tebi je ukralo,
da v mestu le sleparstvo
si deli nagrade.
Nikar, moj dragi ded,
nikar, ne bo držalo —
saj slabega kljuseta
tat ne ukrade.

Kljuseta slabega
iz hleva ne spodiš,
a kdor bi rad spoznal,
kako drugje živijo,
si reče:
Da v močvari ne sprhniš,
zapústi rodni kraj,
zapústi domačijo!

In jaz sem jo zapustil.
Med nama so daljave.
Tu je pomlad.
Tu gartrože so večje kakor pest.
in tople njih pozdrave
pošiljam tvoji osamelosti
iz daljnih,
tujih mest.

Zdaj snežni metež
po Rjazanu se podi,
in ti bi rad me videl,
ded moj zapuščeni,
a dobro veš,
da takih ni sani,
ki bi te pripeljale
semkaj k meni.

Vem —
ti rad bi h gartrožam,
kjer bi gorkote bil vesel.
A to je vrag:
nekoč lokomotivo
si preklel,
zato nikamor in nikdar
te ne popelje vlak.

A če umrem?
Me slišiš, déduška,
če umrem, na tujem?
Boš sédel ali ne na vlak,
da pojdeš za pogrebno svatbo
in mi zapoješ, siromak,
za zadnjo žalost
zadnje »aleluje«?

Takrat le sédi nanj
in nič ne joči, glava siva!
Zaupaj brez skrbi
železni se kobili!
Ah, kakšen konj,
ah, kakšen konj — lokomotiva!
Verjetno so na Nemškem
jo kupili.

Železni gobec njen
požira ogenj poželjivo.
nad njo kot griva
črn in gost se dim ulega.
Če naš bi konj
premogel tako grivo,
o, koliko napravili
bi metel in krtač iz tega.

Vem,
čas še kamenje drobi...
Nekoč, moj stari,
boš razumel to:
najboljšega lahko

zaprežeš konja svojega v sani,
a v daljni kraj
pripeljal boš samo kosti.

Razumel boš tedaj,
da nisem kar tako
pobegnil tja, kjer vrtoglava
naglica surovo vlada,
Tu, kjer požar gori
in burja brije čez zemljó,
kljuseta slabega
še tat ne ukrade.

(1924)

Prevedel Mile Klopčič

VRNITEV KOPILEVA

Leonid Leonov

O mraku se je Miška spet splazil na obronek gozda, splezal na drevo in se spet razgledoval po rojstnem kraju. Z zahoda je pihljaj jesenski veter, v nižavah so plavale ostre meglice. Miška je mrazilo; bil je bos, oblečen pa samo v cape, s katerimi je upal v kmetih vzbuditi usmiljenje. Vas je bila ko izumrla, le za stogi je blejal izgubljeni koštrun in v daljni tihoti so škripale gugalnice. Mišku pa se je zdelo, da sliši vrh vsega še prešeren dekliški smeh. Čeravno je bil iznemogel od brezdomnih noči, so ga vendarle mučile ljubezenske skušnjave. Venomer so se mu prikazovali pred očmi jesenski logi, ki se na njih shajajo in razhajajo kola deklet, sredi njih pa se ščeperi on sam, lepotec, da ga ni v devetih farah. Ko je tako s spodvitimi nogami čepel na drevesu, ga je oblila temna rdečica spričo razcapane obleke, v kateri sta ga prignali v rojstni kraj usoda in zima. Temnilo se je, iz gozda so lezli strahovi in tesnoba. Svet se je pogrezal v spanec in velikodušno prepuščal tudi Mišku za prenočišče spolzko vejo.

Tu je zrastel, od tu ga je veliki piš odnesel na strmine življenja, in ko so se tukajšnji kmetje spuntali, so poslali prav Miška, da jih užene, ker je bil kmečkega rodu in poznavalec tukajšnjih razmer. Rdečeličen, postaven in oblasten se je Miška z vojsko približal rodni vasi. Kmetje so pri dohodih v vas nakopičili brane z zobmi navzgor,